
This item was submitted to [Loughborough's Research Repository](#) by the author.
Items in Figshare are protected by copyright, with all rights reserved, unless otherwise indicated.

4AT15_mp3_Our Story_Oral Histories of Women from Turkey

PLEASE CITE THE PUBLISHED VERSION

LICENCE

CC BY-NC-ND 4.0

REPOSITORY RECORD

Takanay, Aslı. 2021. "4at15_mp3_our Story_oral Histories of Women from Turkey". Loughborough University.
<https://doi.org/10.17028/rd.lboro.14872629.v1>.

Bir doğumdan bahsedeceksek benim iki tane, kendi adıma iki tane doğumum var. Bir biyolojik doğumum, evet, bir ana rahminden meydana gelme kısmı var, bir de ben trans bir kadın olarak, verdiğim kimlik savaşı ile bütünleşmeyi yaşadığım süreç, artık bunu oturttuğum 20 yaşı var. Benim için doğum 20 yaşı. Ama tabii ki biyolojik doğumdan da bahsedeceksek daha eskiye gideceğiz. Ben çıtayı 20'ye koymayı teklif ediyorum. Ondan öncesi ve sonrası olarak devam edebiliriz buna.

Sancılı, zor, özellikle Türkiye gibi faşizan, baskıcı bir toplum, fobik bir toplumda, kimlik savaşı vermek, 20 yaşında olmak, kadın olmak, ki kadın olmak zaten başlı başına büyük bir problem, trans bir kadın olmak, bunun savaşını vermek hem kendine hem yaşadığın çevreye, aileye, topluma. O anlamda düşünersek hakikaten zor bir doğum oldu, çok zor bir doğum oldu. Ama sanırım ben her ne kadar ara ara hayattan kopsam da bağlarımı yitirsem de ya da pes etme noktasına gelsem de her pes ettiğimde ya da işte hayattan vazgeçmeyi denediğimde, galiba bu beni daha da güçlendiriyor, hayata bağımı daha sıkı örüyor. Görünmez bir ip var orada, her seferinde ben vazgeçmeye yakın olduğum anda, tekrar tekrar o bağlantıyı bir şekilde sıkıca sarıyor. Ondan sonra da artık belirli bir şeyde... süreci de atlatınca artık daha da güçleniyorsunuz galiba. Güçlendikçe hayata daha sıkı bağlanıyor diye düşünüyorum.

Ya hayır, tamam evet, bir sürü, yani bir sürü alanda savaşıyorum doğru. Zaten onların istedikleri de o. Senin yok olup gitmen, senin işte fiziksel anlamda da yok olup gitmen. Bunları yaşarken, hayır ya diyorsun, niye ben yok olup gidiyorum? Neden yok oluyorum? Benim de yaşama hakkım var, hani yok olarak onları bir anlamda mutlu etmemek de benim en temel kavgam haline dönüştü. Bu kavgayla daha da inatçı oluyorsunuz. İnatçı mı denir onu da... daha kararlı oluyorsunuz savaşınızda. Aileyle yaşarken değil, aile ile yaşarken yani işte kendi rahmime düştüm, kendi ceninimi yarattım, ama tam doğumumu sağladığım zaman ailemden ayrıldım çünkü artık işte ergen olmanın da getirisi, artı işte kimlik savaşı veren genç trans bir kadınsınız, ailenizin çevresi dar, ailenizin kalıpları dar. Bunların da getirisiyle bir noktadan sonra artık, orası size yetmiyor. Ya da yetiyorsa bile sürekli çatışmalar oluşuyor, çatışmalar her iki taraf için de yorucu olunca artık şey diyorsunuz, hani bu savaşı başka yerde vermeliyim. Ve orada bir kopuş başlıyor zaten. 20 yaşında falan da artık ben yalnız yaşayan, ayakları üzerinde durmaya çalışan, her ne kadar yalnız yaşayan derken pardon, o süreçte sevgilim vardı, ilk aşkı, ilk ilişkim, onunla beraber yaşıyorduk falan. Ama şeydi, aile ile hani hiçbir zaman kopmadım, o konuda şanslıyım. Evet zaman zaman sürtüştük, bağıştık, çağıştık, büyük kavgalar çıktı, her genç, genç bireyin evinde olduğu gibi, ailesiyle yaşadığı gibi. Buna bir de trans kadın olmayı da koyarsanız, tabii ki, ooffff, birkaç tık daha yüksek, evet volüm çok daha da yüksek. Ama ara ara gene görüşmeye devam ettik, sonra işte hani şey oluşuyor, siz güçlendikçe, siz kendinizi keşfettikçe savaşınızı daha iyi verebiliyorsunuz. Savaş, savaş diyorum ama hakikaten yaşamak bir savaş. Savaş sözcüğünden çok hoşlanmıyorum ama yaşamak bir savaş. Şeyi çok daha iyi belirleyebiliyorsunuz, kendi varlığınızın zarureti, bunun bir lüks olmadığını, sizin nefes alabilmeniz için işte kendiniz olmanız gerektiğinin ifadesini, kendi varlığınızın gerekliliğini ve bunu birilerine anlatmak, evet gene... savaşını vermek daha da kolaylaşıyor. Çünkü artık siz

kendinizi tamamen keşfetmişsiniz ne olduğunuzu ne olmadığınızı biliyorsunuz. Olduğunuz yere kazıyarak gelmişsiniz. Ve o noktadan sonra şey başlıyor; evet benim biyolojik ailem, seviyorum, her ne kadar bir arada yaşayabilmek bazen mümkün olamasa da. Ama hani ben bu hayata ailesiz de başlayabilirdim. Yani ille de her sevdiğiniz yanınızda olmayabilir, olmak zorunda değil. Sizin alanınıza ya da sizin yaşam gerekçenize tahammülleri yoksa, sizi olduğu gibi kabullenmek değil, ama sizin olduğunuz gibi sizinle yaşayamıyorlarsa, bu da onların tercihi diyorsunuz. Hani bir noktadan sonra, aile olmasa da olabilir geliyor çünkü artık siz kendinizin farkındasınız, o yüzden de bazı şeyleri oturtmak artık daha kolaylaşıyor. Şöyle ki, önce diyorsunuz ki, hayır, bu benim, bu benim hayatım, birileri sever sevmez, onaylar onaylamaz, bu onların problemi. Ha yaşarsak bu kalıplarla ya da işte benimle olduğum gibi yaşayabiliyorlarsa, okey yaşarız. Yaşayamıyorlarsa da keyifleri bilir. Ha şey, nasıl denilir ona, hiçbir şeyin ve hiçbir kimsenin ‘olmazsa olmaz’ olmadığını öğreniyorsunuz. O yüzden sizin kimlik keşfiniz, kendinizi keşfiniz hakikaten her anlamda size güç veriyor. Bu işte, kendinize karşı da böyle, kendinizi dışarı karşı ifade ederken de böyle, sevgi ilişkinizde de böyle, aile ilişkinizde de böyle. O zaman hani işte şey diyorsunuz, her şeyden öte ben varım, ben varım, yani benimle, kim benim gerçekliğimle beraber yaşayabilirse, evet, hayatımda olabilir. Bu ille de aile, sevgili falan değil, eş, dost, herkes için. Aksi türlü ben kendimden bu konuda ödün vermek istemiyorum. Çünkü o noktaya gelene kadar çok fazla ödün vermişsiniz, çok fazla yıpranmışsınız, çok fazla kendinizi ikinci plana itmişsiniz. Ondan sonra artık kendi değerinizi, kıymetinizi, ya da siz olmazsanız aslında, hayat denilen şeyin hani fiziki ölümden de öyledir ya, öldüğünüz zaman bir hayattan bahsedemeyiz, siz olmazsanız hayattan bahsedemiyorsunuz. O yüzden merkeze kendinizi koyuyorsunuz. Bu bir bencillik mi, hayır değil. Hayata kendinizi merkeze koymazsanız bu sefer de şeyler başlıyor zaten, dolaylı ya da dolaylı ya da bilinçli ödün vermeler başlıyor, orada da artık bir noktadan sonra sizin kişiliğinizden ya da sizden bahsetmek mümkün olamıyor çünkü artık hani siz ödün vermeye başladığınız noktada, evet küçük küçük ödümler verilebilir. Ödün de değil aslında, bütün ilişkilerde belki sert köşeler törpülenebilir, evet ama bu sizi yok etmediği kadarıyla. Siz yok olursanız, kişiliğiniz, zevklerin, mutluluğunuz yok olursa artık zaten bir şeyden bahsetmekte mümkün olmaz. Silik bir, bir gölgeleşmek, bireylik demek değil. Bireyden bahsedemeyiz o noktada.

Şöyle bir şey var biz LGBTİ+ çocuklar kendimizi çok erken keşfediyoruz. Yani benimki sanıyorum 6 yaşında falan başladı ya da 6 yaşından sonra başladı. Bu keşfe tabii ki şey de çok yardımcı oluyor, dış çevre, aile, akrabalar, eş dost, mahalle. Bu konuda hakikaten çok büyük desteklerini görüyoruz çünkü orada artık şey başlıyor, birileri size farklı olduğunuzu hissettiriyor. Bu her zaman yumuşak olmuyor, nefretle, ötekileştirerek, baskıyla, şiddetle. Orada şeyi fark ediyorsunuz, evet bende bir fark var ama bunun adını koyamıyorsunuz işte. Fakat şeyi biliyorsunuz, oradaki boyalı kuş sizsiniz. Herkes gri ya herkes siyah ya da herkes beyaz ama ayrıksı ot sizsiniz. Onu bir şekilde öğreniyorsunuz ve yavaş yavaş işte okulun da başlaması bilmem ne falan, cinsiyetten, cinsellikten bilmem bu farkları da öğrendikçe, evet artık şeyi görüyorsunuz. İşte nasıl adlandırılır o, hani toplumun size dayattığı cinsiyet kalıplarını ..., o olmadığınızı fark ediyorsunuz. Benim o sürecim altı yaşından sonra başladı. Muhtemelen 11-12

yaşına kadar falan devam etti. Tabii ki okul gibi bir sosyalleşmenin getirisiyle artık birtakım şeyler çok daha hızlanır oldu. İşte hani okulda, çevrede, sokakta, o çirkin lakaplar, adlandırmalar onlar çok yaralayıcı oldu. Evet, beni yaraladığı kadar, kabul ediyorum, ailemi de yaraladı, ailemin de canını yaktı. Evet ama benim yapabileceğim bir şey yoktu. Benim yapabileceğim şey yoktu. Yani 12 yaşımdan sonra falan da artık babam bi' İstanbul'daki köklü üniversitelerden birinde devlet memuruydu. O anlamda çok şanslıyım, hocalarıyla falan ilişkileri çok iyiydi. Ara ara ben zaten okula falan giderdim babamla beraber. Orada bir pedagog, önce pedagog arkadaşıyla işte konuyu açıp bana bir terapist bulmasını falan sağladılar. 8-10 seanstan sonra artık terapistimin babama söylediği, "Burada yapılabilecek bir şey yok, hani burada dönüştürülecek, tedavi edilecek bir durum yok, bu gerçeikle yaşamayı öğrenmelisin." noktasına geldi. Ondan sonra kısmen daha mı rahat oldu? Gibi gibi. Ama şey başladı işte benim ortaokul yıllarımda, bir yandan da tabii genç ergen olmanın getirisi, hem kimlik savaşı veriyorsunuz hem cinsel cinsiyet kimliğinizin savaşını veriyorsunuz. Bir yandan cinselliği öğreniyorsunuz falan. Benim mesela çok ilginçtir, cinselliği keşfetmemle, intiharı keşfetmemle aynı döneme denk gelir.

Evet, 13-14 yaşlarında falandım, ikisini aynı anda keşfettim, doğru. Cinselliği keşif süreci derken, şeydi artık işte hani biyolojik kimlik olarak, bir küçük erkek çocuğusun, ama aslında ruhun genç bir kadın ve erkeklerden hoşlanıyorsun, erkeklerden hoşlandığının farkındasın. Zaman zaman işte hani birileriyle belki flörtleşme falan, o süreç öyle ilerlerken artık işte hani onu keşfettiğinizde artık şeyi de öğreniyorsunuz, sizin arzu ettiğiniz ya da beğendiğiniz insanlar, sizi olduğunuz gibi istemeyebiliyorlar. Ya da duygularınız karşılık bulamayabiliyor, arzularınız karşılık bulamayabiliyor. Ve orada şey de oluşuyor, evet orada ikilemler başlıyor işte dış dünya, bu dış dünyanın hiç öylesine aile de dahil, o dış dünya, dış kabuk daraldıkça, o dış kabuk sizi yordukça, artık o ergen, genç ergenliğin de zaten getirdiği... bu sefer istediğiniz hayat, hayatı yaşayamıyorsunuz. Ya da istediğiniz hayat birilerince, ne denir, makbul, uygun görülüyorsa, artık diyorsunuz ki hani 'benim yaşamam için bir sebep yok.' Orada intiharı da keşfediyorsunuz. Evet birkaç defa çeşitli zamanlarda bunu denemiş bir insan olarak da, hani hayır, değil ama orada onu da keşfediyorsunuz yani.

İlk ilişki, ilk ilişki, o şeydir kaç... 18 yaşlarında falan mı başlamıştı, 17.5-18 yaşlarında falan başlamıştı. Tabii ben bugüne kadar yaşadığım hiçbir şeyi ailemden gizlemedim. Buna ilişkilerim de dahil, hayatıma giren bütün erkeklerle öyle ya da böyle tanışmışlardır. Ailemle tanıştırdım falan, tabii ki babam o dönem buna çok büyük tepki gösterdi. Ama ara ara erkek arkadaşım eve gidip geliyordu. En azından işte beni almak için ya da işte dışarı çıkmışsak beni bırakmak için geliyordu falan. O arada zaten ben genç trans bir kadınıym, dönüşümüm yavaş yavaş artık çok bariz bir şekilde genç bir kıza dönüşüyor. Babamın bunu, babamın demek bilmiyorum, belki ona da çok büyük haksızlık olur, yaşadığımız çevre buna çok da uygun değildi. O baskılar tabii ki aileyi de huzursuz ediyor, işte o huzursuzluk anne babayı daha da çok şey ne denir, geriyor, tolerans noktasını düşürüyor falan. Çatışmalar daha da artıyor.

Sonra işte erkek arkadaşımınla ayrı bir eve çıkmaya karar verdik. 18 yaşında falan. Ha pardon bu arada evet erkek arkadaşımınla ayrı bir eve çıkmaya başladık, çıkmaya karar verdik fakat o arada

da şey oluşmaya başladı artık, ‘evden hani artık git’ noktasına da gelmeye başladı. Evde de öyle bir gerilim var. O arada da biz ayrı bir eve çıkmaya falan karar verince, o evde çok büyük şiddet olmadan, çok büyük gerilimler yaşanmadan, öyle bir geçişle tamamladık.

O ilişkiden, gerçi neredeyse 20 yıla yakın oluyor, çok hatırladığım bir şey yok. Ama şeyi öğrendim o ilişkiden de: İlk 1-1,5 senesi çok keyifliydi, çok güzeldi. Orada da şöyle bir şeyi öğrendim, birlikte olduğun erkeğin kalıplarının çok dar olduğunu öğrendim. Çok kısıtlayıcı bir adam olduğunu öğrendim. Kendimi şey gibi hissettim, hani baba evinden çıktın, koca evine girdin, bir kafesten çıktın başka bir kafese girdin. Biz Ortadoğulu kadınların temel problemlerinden biri. Nefes alıyorsun problem, işte kapıya çıkıyorsun problem, işte onu yapıyorsun problem, bunu yapıyorsun problem çünkü adam da tipik bir Ortadoğulu erkeği, yurdum erkeği. Onun kalıpları dar, sen kendini yeni keşfediyorsun, bir yandan kadın olma mücadelesi veriyorsun. Çalışıyorsun, işyerinde işte erkekler oluyor, sokakta erkekler oluyor, yok o sana niye baktı, yok sen niye oraya gittin, yok niye ona baktın bilmem ne falan. Cicim ayları, ya da balayı dönemi 1-1,5 sene sonra bitmeye başladı. Orada da keşfettiğim şeydi, az önce de söylemişim ya kimse vazgeçilmez değil, ben de vazgeçilmez değilmişim, o da vazgeçilmez değilmiş. O büyük aşk iki buçuk sene sonra falan artık söndü, çatırtılar çok şiddetliydi. Orada da kişiliğim silinmek istendi. Hani evet, sen benim sevgilimsin, biz beraber yaşıyoruz, o zaman beraber yaşıyorsak ben bir erkek olarak bana karşı sorumlulukların var, bu her anlamda işte, hani benim dediğimi yapmak zorundasın, benim sözümünden dışarı çıkamazsın, odur budur. Orada bir kere daha kimliksizleşiyorsun, kadın olarak bu sefer kimliğin siliniyor ve o da öyle bitti. Yani iki buçuk sene sonra falan bitti. Hatırladığım tek şey o.

Çok çalkantılı, çok çalkantılı başladı çok çalkantılı bitti. Nasıl anlatılır, ilk aşk olması, ilk birliktelik olması, aşk değil belki ama ilk birliktelik olması, ilk ciddi birliktelik olması ve dediğim gibi işte hani tam Ortadoğulu bir erkek olunca, bağları koparmakta güçlük çekmesi, o yoğun kıskançlık krizleri, o sebeple çalkantılı da bitti. Bayağı bir şey kavgalı gürültülü ayrıldık. Fiziksel ayrılık sürdü ama duygusal bağ çok kolay kopamadı işte birkaç kere yeniden başlamayı arzu etti. Ama artık ben şeyi keşfettim yani, hani evet ben bu adamı seviyorum, bu adama aşkıttım ama bu adam benim istediğim adam değil. Ya da pardon, evet bu adam benim istediğim adam ama ben bu adamın istediği kadın değilim. Yani hani o olmak da istemedim açıkçası. Onun istediği kadın ben olamazdım. Kimliğimden, kendimden vazgeçeceksem zaten ben baba evindeki hapishaneden çıkmazdım.

Evet, şey pardon çok özür dilerim, şöyle bir şey var galiba, bu benim savaşımında da öyle oldu. Ama düşününce şimdi, biz kadınlar için, özellikle genç kadınlar için hani baba evi bi’ noktada hakikaten çok dayanılmaz noktaya gelince, bunu genç kadınların çoğu yapıyorlar galiba. Çünkü ben şimdi düşününce onu ben de yapmışım. Hani oradan kurtulayım da nereye gidersem gideyim noktasına geliyorsunuz. Hani gittiğiniz koca evi ya da işte sevgilinizle veya her neyse, neresi olduğunun çok önemi yok. Belki çok iyi bir yer olmaya da bilir ama baba evinde o kadar baskılanınca, artık diyorsunuz ki kalan her yer kurtuluş. Ne yazık ki öyle.

Tabii tabii tabii. O dönemler barmaid'tim, barmaid ve kasiyerdim, bir gay barda çalışıyordum, işte hani gay bar olunca müşterilerin büyük bir çoğunluğu erkek, onun getirdiği kıskançlık var, hep çevremde sürekli erkekler olur, siz hani barın içerisinde olunca ister istemez merkezde oluyorsunuz, birileri sizi görüyor. Bu görmek fiziksel anlamda da olabiliyor, seksüel anlamda da olabiliyor. Yani hani işte sevgilim bundan çok hoşnut değil. Birileri evet ben genç ve güzel bir kadındım kur yapıyordu, bu da çok kaçınılmaz. Hele bar ortamı olunca, insanların temel yaklaşımı şu, yaşadığım için biliyorum; siz orada en kolay ulaşabilecekleri insansınız. Ve biraz da eliniz yüzünüz düzgünse sizle flört etmeyi seviyorlar. Size ulaşmayı seviyorlar. Bunun getirisi evde de sürekli huzursuzluğa sebep oluyor. Yani temel problemimiz oydu, yoğun kıskançlık kaynaklıydı. Sonra işte ilişkim bitti. İlişkim bittikten 5-6 ay sonra falan da ben yaşadığım yerle problem yaşadım, o bardan ayrıldım falan. Ama bir yandan da hayatımı da sürdürmek zorundayım. Hayatını sürdürmek istiyorsun evet, ama genç kadınsın, trans kadınsın. Bu senin istediğin gibi gelişmeyebiliyor. Evdeki hesap çarşıya uymayabiliyor. Hayat önüne şeyi koyabiliyor, istemediğin seçenekleri sunabiliyor, seni sokağa zorlayabiliyor ve orada da sokağı keşfetme, sokağa mahkûm olma dönemi başlıyor. Aşağı yukarı iki buçuk-üç yıl sokak deneyimim de var. Sokakta var olma savaşı, var olma değil, var olma, evet, var olma ve aynı zamanda hayatını idame ettirmek için sokağa mahkûmiyet dönemim de var.

Oradan sonra nasıl devam etti? Ben sokakta şeyi de yaşadım, şiddet de yaşadım. Zaten sokağa çıkmak, sokağa çıkmaya mahkûm edilmek başlı başına bir şiddet, evet. Ama aynı zamanda fiziksel şiddeti de yaşadım. Bir gasp sonucu, üç kişinin gaspı sonucu fiziksel şiddeti de yaşadım. O beni zaten sokakta olmayı çok sevmiyordum, geriordu, o şiddet, o gasp, gasp ve şiddetle iyiden iyiye bağımı kopardım. Sonra, hayır, dedim, ben bu sokağa tekrar dönmek istemiyorum. Yani zaten arzu ettiğim bir yer değildi, sokağa dönmek istemiyorum, dedim. Ve yavaş yavaş zaten şey vardı, hep farklı çıkışlar, farklı arayışlar vardı ama işte iş anlamında da böyle.

Sonra garip bir şey oldu. Abimin büyük oğlu askere gitmişti, o liseyi bitirmemişti falan. Liseye başlamamış mıydı, bitirmemişti galiba, orada şey yapmış işte açık öğretime başvurmuş. Ben de lise 1 de yaşadığım yoğun fobiklik yüzünden, liseyi bırakmak zorunda kalmıştım. Lise birinci sınıftan ayrılmak zorunda kaldım, bu beni çok yaralıyordu. Sonra işte yeğenimden de öyle bir şeyi duyunca, "Aa," dedim "ben de hani bir denesem nasıl olur" falan diye başladım. Açık liseye başlamıştım, şey dedim, işte ilk döneme bakarız, çok şey, başarısız olursam hani sürdürmek zorunda değilim. Ama denemekten de ne kaybederim falan diye başladım lisede, ilk dönem bütün derslerimi geçtiğimi gördüm. O artık kamçılıyor. Yani şey diyorsun, ben hani zekâ olarak diğerlerinden farklı değilim, geride değilim. O acabalarla başladığım liseyi ben bitirdim. Sonra üniversite sınavına girdim, fakat çok komik bir şey oldu. Üniversite sınavında, matematik sınavımın olduğu gün, Gezi sürecindeyiz, 15 Haziran, ben Şişli'de oturuyorum. Sınav merkezim Beşiktaş'ta, ben sınava gidemedim. Çünkü çoğu yer kapalıydı, artı gitseniz de zaten yol süreci... kafanızı derse vermeniz mümkün değil. Matematik sınavına girememiştim, sayısala girememiştim, o yüzden puanım biraz düştü ama 300 küsur falandı gene de. Sonra dedim ki hadi açık öğretimde devam edeyim ben buna. Radyo Televizyon okudum, tabii ha pardon, Radyo

Televizyon dedim, Radyo TV programcılığı okudum. Sonra o beni kesmedi, üzerine uluslararası ilişkiler okudum. O da bitti, şimdi adalet, adalete başladım, evet. Aşağı yukarı son 10 senem de öğrenci olarak devam ediyor, bitmeyen bir öğrencilik var. Öğrenciliği seviyorum bir yandan da. Hakikaten beni hem motive ediyor hem de şey her başardığınızda çıta ister istemez biraz daha yukarı çıkıyor galiba. Ya da işte başarmanın etkisi midir, belki de öyledir, şey yapıyorsunuz, bunu da aştığıma göre, evet şunu da yapabilirim, şunu da şöyle geliştirebilirim falan diye devam ediyorsunuz. Yaklaşık da aşağı yukarı, 3-3,5 senedir *Work'n Women*'ı düşünürsek, 6 senedir falan da, ilk 1,5-2 senesi hobi olarak başladığım, zaten çok sevdiğim yazarlık, son 3,5 senedir, 3 senedir de mesleğim haline geldi. Son on senem de aşağı yukarı öğrencilik, yazarlık şeklinde devam ediyor.

Bu arada aşağı yukarı 7 senedir, tabii Gezi sürecinden sonra başlamıştık, 7 senedir de dezavantajlılar merkezli evsizlerle çalışan iki derneğin gönüllüsüyüm. Bir tanesinde biraz daha sorumluluğum daha yoğun. Evsizlerle çalışmanın getirisi, bir noktadan sonra şey oluyor, daha fazla ne yapabilirim, daha fazla ne yapabilirim? Çünkü onlara karşı, hani nasıl denir, bir bağ oluşmuşsa aranızda bir ilişki başlamışsa ki dokunmak temas etmektir, hayatlarını hikâyelerini tanıdıkça, bu yoğun bağlara da dönüşüyor. Hani o çıtayı da yükseltiyorum. Şöyle ki dediğim gibi 7 senedir falan içlerinde tanıyan bilen ve yazar bir kadın olarak şöyle bir sorumluluk hissettim; evsizler çok bilinmeyen, insanların çok bilmediği bir alan ve bunların sesi yok. Bunların seslerinin duyurulması lazım. Daha doğrusu kendi hikâyelerini anlatmalılar, birileri de bunu yazmalı. Bu noktada aşağı yukarı, son üç dört aydır, kafamda hep proje olarak kuruyordum, yavaş yavaş hayata dönüşen bir kitap projesi oluştu. Yarı akademik bir kitap olacak, bir bölümünde, evet, evsizlik tek katmanlı değil, kadın evsizliğinden de bahsedebiliriz, erkek evsizliğinden, engelli evsizliğinden, evsizlik tek kabuk değil. O içerisindeki farklı kabuklardan 7-8 farklı portrenin hikayelerini anlatmak. Bir yandan işte onunla da temas kurdum, sağ olsun hiç kırmadı. Evsizler üzerine çalışan bir terapist, bir psikologla, görüşmelerinin genel hatları tabii ki profil deşifre edilmeden, genel hatlarıyla bir terapistin gözünden evsizlik nedir... Bunu deşmek, sosyolog henüz ulaşabildiğim kimse yok ama evsizler üzerine deneyimli bir sosyolog olmasını istiyorum. Bir de şey istiyorum, bu konuda sanırım ulaşılabilir mi, ulaşılamaz mı bilmiyorum ama devletin de bu konudaki çalışmalarını merak ediyorum. Biliyorum ki, nasıl denir, devlet evsizliğe nasıl bakar? Evsizlik tanımı nedir? Ya da, evsizler için ne tarz çabaları vardır? Bunları da bilmek istiyorum. Hani o anlamda da söylediğim gibi yarı da akademik bir çalışma olacak çünkü bu konuda hakikaten hiçbir çalışma yok. Belki birileri ileride, işte istatistikleri bilmem neleri olan, kayıtlı olan bir kaynakçaya ihtiyaç duyarlarsa, birileri bunun üzerine belki bir taş daha koymak isteyebilirler. Öyle de bir çalışma içerisine giriyorum. Bakalım.

Kaçtayız şu an yıl olarak? 2021'deyiz. 2000'ler. Bu konuda şöyle bir avantajım var; okul sürecinde fobik söylemlere, tavırlara çok uğradım ama sonrasında çok yoğun transfobiye hisseden insanlardan değilim. Bu anlamda fiziksel olarak makul kadınlara çok yakın olduğum için, onun avantajını yaşıyorum ama şeyi çok iyi biliyorum; transfobinin ne demek olduğunu, trans

kadınların neler yaşadığını, hayatlarında, sokaklarında, mahallelerinde neler yaşadıklarını çok iyi biliyorum. Hayatı ne derece çekilmez kıldığını çok iyi biliyorum. Sanıyorum iki buçuk-üç ay önce falandı galiba, 21-22 yaşında genç trans bir kadının röportajını okumuştum. Orada şöyle bir cümle vardı. Çok canımı yakmıştı, kendimi o yaşlarda düşününce hakikaten öyleydi. 21-22 yaşında daha yolun başında bir kadın, çok yorulduğunu, çok bedel ödediğini söylüyor. Bu çok acı, hakikaten öyle. O yaşlarda insanlar hayattan bu kadar yorulmamalı, bıkmamalı. Önünüzde koca bir ömür var, daha hayatın baharındasınız, daha başındasınız ama siz yorgunsunuz. O yorgunlukla, mutlaka ki düşleri var o kadın düşlerine nasıl sarılabilir, düşlerinin peşinden nasıl koşabilir ya da ne kadarını gerçekleştirebilir. Bu çok ağır, çok ağır bir bedel.

Konuşmamın başlarında söylemiştim galiba, biz LGBTİ+ çocuklar, hayatı çok erken öğreniyoruz. Ya da öğretiliyor, öğrenmeye mecbur bırakılıyor. Orada şey de öğretiliyor; aslında çocuk olmadığını da öğreniyorsun. Ne anlamda dersin, şöyle söyleyeyim, kendi çocukluğundan da bildiğim hatırladığım. İkili oynamayı, yalan söylemeyi, rol yapmayı öğreniyoruz. Çünkü, aile, dış çevre, kabuk senden bunu bekliyor. Olmadığın bir şey olmanı istiyor. Olamıyorsan da rol yapmanı istiyor. Çünkü kabul edilmenin, sevilmenin karşılığı, mecburiyeti bu. Olmadığın bir şey olabilmen, rol yapabilmen. Evet düşününce, o kadının da bunu 9-10 yaşında yaşadığını düşünelim, 21 yaşında, 10-11 senelik bir savaş veriyorsun ki verdiğin savaş çok az buz savaş değil. Yorgun hissetmesi, kırgın hissetmesi hakikaten çok anlaşılabilir geliyor. Ama bir yandan da dediğim gibi, bu kadın 21-22 yaşında bir kadın, önünde koca bir hayat var ama daha yolun başında, yorgun. Çok ağır.

Şehirle ilişkim... Dediğim gibi, makul olmanın getirisi, çok gezen dolaşan, hayatın içinde bir kadını, alanları bilen bir kadını. Benim için onlar çok dezavantaja dönüşmedi. Ama genel olarak translar üzerine konuşursam, gettolara sıkışmışlık, hayatın çoğu noktasına ulaşamamak. Eğitim, sağlık, haklar bazlı bir nevi şey gibi... seyretmek gibi. Bir buzlu camın arkasından hayatı seyretmek gibi. Size dayatılan alanın dışına çıkmadan, yaşıyormuş gibi yapıp, günü bitirip, güne başlayıp, tekrar tekrar... Adına hayat denilirse öyle bir yaşam döngüsü içerisinde devam ediyor.

Dediğim gibi, hayatın içerisinde olmayı seviyorum. Sokak benim için çok şey ifade ediyor. Evet bir varoluş savaşım, bir kavga alanım ama aynı zamanda hayatın merkezidir sokak. O yüzden sokağın içerisinde olmayı, dokunmayı, koklamayı, yaşamayı seviyorum. O yüzden sokak benim için hakikaten bir sürü olmazsa olmaz bir sürü şeyi barındırıyor ama bu haliyle gerçi... biz kadınlar için düşünürsek sokak günden güne bizim için kaba dönüşse de gene de içinde olmayı seviyorum.

Nerede olmak hoşuma gidiyor? Ortaköy'ü severim. Beşiktaş'tan Ortaköy'e yürümeyi çok severim, yaz kış. Bir dönem Teşvikiye'de oturuyordum, o zaman oğlum vardı, köpeğim vardı, onunla özellikle yazın Ortaköy'e kadar inerdik akşam yürüyüşünde. Beşiktaş'tan Ortaköy'e yürümeyi çok severim. Kadıköy'ü severim, Moda aşığım, Moda'yı seviyorum. Kentle bağlantım gayet iyi, Moda Park'ta çimleri üzerine yayılmayı, çok oldu, özledim. Benim neredeyse iki ay öncesine kadar karşıya geçmişliğim yoktu, bir buçuk senedir. En son biz, Zale,

mamişkom, benim manevi annem, Gökçe benim editörüm, aynı zamanda Zale'nin kızı, benim kız kardeşim, en son Üsküdar'da Laçın Ceylan'ın sahneye koyduğu bir oyunu izlemeye gitmiştik. Oyunun adı neydi? Tekel Sahnesi'nde, Radyum Kızları'na gitmiştik. Geçen sene Şubat, bu dönemlerde falan gitmiştik. Bu sene fark ettim ki, ben bir seneye yakındır ki karşıyı severim, karşıya geçmemişim pandemi gerekçesiyle. Hakikaten gezebilmeyi, dolaşabilmeyi, en çok da sarılabilmeyi özledik. Çok özledik valla.

Nasıl bir araya geldik, Gezi'den sonra eve dönüşlerin başladığı süreçte. Evet 30 ya da 31 Haziran'dı sanıyorum. Artık eve dönüp, eşi dostu daha az görmeye başladığımız süreçte 2013 yılında, Twitter hesabı almıştım. Tabii o arada dostlarla bir şekilde iletişim halindesiniz, konuşuyorsunuz. Yeni yeni insanlarla tanışıyorsunuz falan. Zale ile ilk başlarda ortak arkadaşları olan, takipleşen insanlardık. Sonra Ankara girdi hayatımıza. Ben o dönemde, Radyo Televizyon Programcılığı son sınıf, son dönem, Ankara'ya ben de gitmeyi çok istiyordum, kararlıydım. Fakat bir şey oldu, kaydın son haftası olduğunu unuttum. Şişli'den giden otobüsle ben de gitmeyi planlıyordum. Otobüsle giden, çok sevdiğim, tanıdığım iki kadın arkadaşım vardı. Cumartesi günüydü, sabah 9 buçuk-10 gibi falan ben bir acı telefon sesiyle, pardon, yoğun bir bildirim sesiyle uyandım. Telefonumda normalde, 'rahatsız etme' modu açıktır. Fakat öyle bir yer aramış falan, diye bildirimler düşünce, ne oluyoruz diye gözümü açtım. Ankara'yı öğrendim. Dediğim gibi gideceğim otobüsteki yakın arkadaşlarımdan hiçbirine ulaşamıyorum. O arama sürecinde hepimiz tweet atıyoruz, ona ulaşamıyoruz, buna ulaşamıyoruz, falan. Zale de o arkadaşlarımdan birini tanıyormuş. İki üç saat sonra bana yazdı. Dedi ki, arkadaşınıza ulaştım, gördüm, en azından fiziksel anlamda iyi. Nasıl bir iyilikten bahsedilebilir bilemiyorum. Tahayyül etmek zor. Sonra İstanbul'a dönüldü. Üç ya da dört gün sonraydı sanıyorum. Zale, ben ve o aradığım kadın arkadaşım üçümüz Taksim'de buluştuk.

Sonra da artık Zale ile bağlarımız hiç kopmadı. Şey oldu, birbirimizin travmalarına iyi geldik galiba, birbirimizin yaralarını sarmaya başladık sanıyorum. Öncelikle arkadaşlık dostluk derken sonra anne-kız olduk. Dediğim gibi 10 Ekim'den sonra aramızda ciddi bir bağ oluştu ve o günden sonra bir daha hiç kopmadık. Bu pandemiyi saymazsak, fiziksel görüşemiyoruz, hiç kopmadık. İlişkimiz ilerledikçe, birbirimize en yoğun ihtiyaç duyduğumuz zamanlarda, onunla aramızda telepatik bir bağ var galiba, ben ona ihtiyaç duysam ya da o bana ihtiyaç duysa birbirimizin yanında bitiyoruz. O bağ o kadar güçlendi ki artık, bir süre sonra, arkadaşlıktan öte, anne-kıza dönüşüyorsunuz. Artık anne-kızız. Sonra üç senedir falan da Gökçe ile, editörüm, benim manevi kardeşim, Gökçe ile yoğun diyalogumuz var. Ben bir yandan Zale'nin hayatının da içindeyim. Ailesi, aile bağları, oğlu, kızı, yakın çevresi falan kopmaz bir ilişki oluştu aramızda. Üçüncü bir doğumdan bahsedecek olursak, okul sonrasındaki hayatımın yarısında Zale vardır. Gökçe ile üç senedir beraber çalıştığımız, abla-kardeş, onun ötesinde de profesyonel olarak da hayatını paylaşan iki kardeşiz. Öyle devam ediyor. Bunu Gökçe de, annem de söyleyecektir. Sanki biz hayatımızın her noktasında berabermişiz gibi; ne zaman başladık, birbirimizin hayatına ne zaman girdik? Ben Zale ve Gökçe ile ortak bir röportaj yapılmıştı, orada söylemiş sanıyorum Gökçe, "Ben Ece ile ne zaman, nerede, nasıl tanıştım hatırlamıyorum, o hep hayatımızın

içerisindeymiş, hep bir parçasıymış, ama nasıl tanışılmış, nerede tanışılmış hatırlamıyorum.” Hakikaten, ben de öyle, Gökçe’yle ne zaman tanıştık ne zaman bir araya geldik, biz birbirimizin hep hayatındaymışız, öncesi yokmuş ama sonrası hep devam ediyormuş gibi. Yoğun bir kadın dayanışması, kadınlar arasında böyle bir güçlü bağ var, doğru.

Kadın olarak kendinizi keşfedince ilişki kurma biçimleriniz değişiyor. Erkeklerle ilişkileriniz değişiyor, en azından şunu arıyorsunuz, hayata aynı pencereden bakabilmek önemli. Belki aynı savaşı vermiyor olabilirsiniz ya da sokakta, alanda yanınızda olmayabilir. Aynı pencereden bakabilmek önemli, artık öyle olunca daha seçici oluyorsunuz. Biriyle olmak için olmak yetmiyor. (Birlikte yaşadığı Mor isimli kedi yanına geliyor) Kafa atıyor, kafa atıyor. “Mamişko neredesin?” Aşağı düştü, dinliyorum, düşmedi de daha doğrusu, aşağı atladı. Bu da benim hayatıma Haziran’da girdi, aşağı yukarı bir senedir falan yoğun bir bağımız var. Kavgalı gürültülü, hırlı gürülü, çok tempolu, aksiyonlu ama güzel bir bağımız var.

Evet, aynı pencereden bakamadığım erkeklerle birlikte olamadığımı öğrendim. Bunu da keşfettim. Bu aslında bir anlamda iyi midir? Pandeminin de getirisi galiba, insan ilişkilerinde duraksama yaşıyoruz. Bir araya gelemiyorsun, dokunamıyorsun, dokunamayınca zaten bir şey yaşamak güçleşiyor. Hatta bu konuda ben de bir röportaj serisi yapmıştım. Hayatımızın merkezi sosyal mecralar, sosyal mecralarla gelişen ilişkiler, evet. Ama bunda ben çok iyi değilim. Ben ilişkilerimde, dokunabilmeyi, göz göze gelebilmeyi, hani bir şey yaşıyorsan, çünkü bir tane de ben öyle gölge bir ilişki yaşamıştım, hayatımda biri varsa iyi anımda da yanımda olabilmesini istiyorum, mutluluğumu paylaşıırken de yanımda olsun istiyorum, sıkıntılı anımda da. Başımı omzuna koyabileyim ya da dokunsun, bunu da atlatırız bunu da çözeriz, bu da bir şekilde çözülür. Ama orada bir temas olsun, tensel temas olsun, varlığını hissedeyim, fiziksel varlığını hissedeyim, istiyorum. Zaten o yüzden, bir-bir buçuk senedir pandemi var, iki buçuk senedir hayatımda kimse yok.

Artık hayatıma girecek ya da hayatına gireceğim adamlar, aynı pencereden bakabilmeyi önemsiyorum. Bunun getirileri de var götürüleri de var. Götürülerinden biri evet, tekdüzelik oluşabilir, çünkü her şeye aynı bakınca, aynı şeyleri konuşunca bu tekdüzelik getirebilir, doğrudur. Ama aksi de mümkün olamıyor. Hayatın taban tabana zıt olduğu bir adamla da ilişki kuramıyorum. Çünkü bu kimlik çatışmasına giriyor, varlık çatışmasına girebiliyor, o kadın kimliğimi ezmek isteyebiliyor, bunları yaşarken de bir ilişkiden bahsetmek de mümkün olamayabiliyor. Ortada bir ilişki olabilir ama ilişkideyken üretebilmek, gelişebilmek, paylaşabilmek önemli. Ama dediğim gibi, orada taraflardan biri ya da taraflardan ikisi muhtemelen zıt olunca, o seni dönüştürmeye çalıştığı kadar ister istemez sen de onu dönüştürmeye çalışıyorsun. Orada da yoğun bir sürtüşme oluşuyor. O sürtüşmenin içerisinde de her iki ruh da yoruluyor, her iki insan da yoruluyor. Yorulunca da zaten bir şey paylaşamaz noktasına geliyorsun. Dediğim gibi, ilişki kurma biçimi, ilişki kurma biçimiyle beraber hayatına gireceğim insana dair bakışım da değişiyor. Bu biraz zorlaştırıyor mu? Galiba biraz zorlaştırıyor. Ama bir yandan da şeyi de düşünüyorum; biz kadınlar galiba, yaş almak değil ama, kendini keşfettikten sonra, limitlerini, duruşunu, bunu adına ne dersek. Kendini keşfettikten sonra

hayatına kolay kimseyi alamayabiliyorsun. Daha ince eleyip sık dokuyan birine dönüşebiliyorsun. Bu da biraz yalnızlığı da getiriyor. Birey olmanın tek dezavantajı bu olabiliyor. Böyle de bir durum var. Sözün özcesi, gıybet yok, hayatımda biri yok, ilişki yok. Özledim mi? Özledim, evet. İlişkinin kendini özledim, ilişkide olmayı özledim. (Mor yine geliyor) Kızım, kızım! Hiperaktiftir benim kızım, çatlaktır, sende de olduğu için biliyorsun, ilgi onda olmadığına kuduruyor bir yandan, çok kıskanıyor. O yüzden bozmaya çalışıyor filan. O gelecek ara ara.

Evet, ilişkide olmayı özledim, o ilişkinin dinamizmini, nasıl denir, surattaki aptal gülümsemeyi, böyle her şeye biraz daha her şeye toz halinde bakabilmeyi özledim, evet. Umarım bir gün onu da yeniden yakalarız.

Bütün hepimiz bunu yakalayalım, ben kendi adıma konuşmuyorum. Yorucu olduğu kadar yapıcı da, yapıcı olduğu yanları çok hoştur. Bu anlamda ikimiz de çok şanslıyız, benim kızım var. Seninkinin cinsiyeti nedir bilmiyorum. Seninki de mi kız? Kızlarımızla gideriyoruz, biz onunla bol bol sarılıyoruz, öpüşüyoruz. Bazen bunalıyor, alıp başını gidiyor. Çocuklarımızın üzerinde nasıl bir etki bırakıyoruz, bilmiyorum. Ama kuzum, şu süreçte sarılıp öpebileceğiniz kimse yok. Ben bazen diyorum ki seni zibilyon kere öpeceğim. Bir noktadan sonra, bazen kendi isterse karşılık veriyor, kendi istemezse de kaçacak delik arıyor.

Evet, ben kendimi hissettim hissedeli, bildim bileli ben bir kızdım, ben bir kadındım. Kız olarak bebeklerle oynuyordum, kızlarla oynamayı seviyordum. Sonuçta ben bir kızdım, kendimi öyle hissediyordum. Daha sonraki süreçte öyle olmadığım bana empoze edilmeye çalışılsa da nahoş bir şekilde bana hissettirilse de. Hayır, ben bir kızdım. Kız çocuğu neyle oynuyorsa, orada da tabii biraz toplumsal cinsiyet rolleri geliyor, kız olarak bebekle oynuyorsun, kızlarla oynuyorsun falan ama bende de öyleydi doğru.

Lisede fobik, şovenist bir müdürümüz vardı. Orada sık sık öğrencilerin içinde, okula girmeden önce bahçede toplanılır, orada sık sık beni rencide ederdi. Yok saçımdan, ondan bundan, iki üç günde bir, bir kulp bulurdu. Okula dair hatırladığım en bariz şey o. Yani o zaman ben kaç yaşındayım, liseye başladığım zaman 15-16 yaşlarındayım. Zaten çok kırılgan olduğunuz bir süreç. Yani bir kadınsın, toplum seni öyle görmese de ya da trans kadınsın, ruhun o. Bunun yüzünden zaten her yerde baskı görüyorsun. Okulda bunu yaşıyorsun. Hele de iki üç günde bir 250-300 ya da 500 tane öğrencinin karşısına çıkıp da bir sürü söz söylenmesi. Ya da işte kapıda, okulun girişinde müdür ve öğretmen bir araya gelip kılık kıyafet bakılır. O girişte bir sürü söz söylenmesi, o acı.

Okula dair hatırladığım anım bu, sürekli fırçalandığım. Yani hani, sonra şey de oluyor, üstlerden, müdürden, öğretmenlerden bu derece yoğun taciz de yaşayınca akran zorbalığı da başlıyor. Çocuklar da fark ediyorlar ki, müdür böyle davranabiliyorsa biz de davranabiliriz. Ya da daha fazlasını yapabiliriz. Sonra sen kalkıp akran zorbalığından öğretmenine, müdürüne şikâyet edemiyorsun, evet. Aşağı yukarı bunlar bilindik şeylerdi, bunları sürekli dile getirmenin çok da

bir anlamı yoktu. Hatırladığım kadarıyla bunlar çok konuşulmuyordu. Aileler içinde ya da ilişkilerde, bunu salt aile ile de ilişkilendirmeyelim, tabii konumuz aile ama. Bazı şeyler vardır, bilinir, ama çok konuşulmaz. Bu da onlardan biriydi galiba. Üzerine çok konuşulmuyordu, bugün okulda ne yaptın, çok taciz edildin mi gibi şeyler konuşulmuyordu. Bilinen ama çok konuşulmayan konulardan biriydi bu. Şey galiba, biraz inatçı... inatçı bir kişiliğim var, Şey sevmiyorum, dillere pelesenk bir söz vardır ya, birilerinin bana gömlek biçmesini sevmiyorum. Bir gömlek biçilecekse onu ben biçmeliyim. Sınırlarını, limitlerini ben belirlemeliyim. Kendi hayatımda yapmaya çalıştığım o galiba. Kendi gömleğimi kendim dikmeye çalışıyorum. Hep bir yapı bozumu içerisindeyim, bana dayatılanları kabul etmemekle bir mücadele içerisindeyim. Trans bir kadına dayatılan ne varsa onları yıkmaya çalışıyorum. O yapı bozumu içerisinde yeniden ve yeniden kendimi üretiyorum, geliştiriyorum.

Yaşarken, zaman zaman yıpratıcı, yorucu, evet doğru. Ama bir yandan da her seferinde limitlerini keşfediyorsun. Ya da her başardığında, başarı demek değil ama ama diyelim ki, bir okuldan mezun olmak, evet başarı ama başarı olarak adlandırmamak bile, orada sana çizilen sınırların ne kadar dar olduğunu, senin çitayı daha ne kadar yukarı götürebileceğini, ufkunu ne kadar genişletebileceğini gördükçe, içinde yaşarken yorulmakla beraber bir yandan da sana dinamizm katıyor. Böyle de bir ikilemle beraber yaşıyorum bunu. En basitinden, işte ara ara söylediğim gibi, trans bir kadın olarak yaşamın gerekenler, gettoda olmak, sokağa çok çıkmamak ama sokağa çok çıkman istenmezken, hayatını nasıl idame ettireceğine dair bir çözüm sunulmadan, sokağa çıkman istenmezken ama bir yandan da sokağa mahkûm edilmek. Böyle bir şey var. Sen bunun dışına çıkarsan...

Benim şöyle yaşadığım bir şey var, artık ben daha göz önünde olan bir kadınıyım. Trans kadın olarak da çok göz önünde olan bir kadınıyım. Hayatın içerisinde, alanlarda varlık savaşı veren, salt kendi savaşını değil, sınıf temelli savaş veren bir kadın olarak, her alanda herkesle dirsek temasında yan yana olurken çok göze batıyorsunuz. Bunun bana getirisi şöyle bir şey oluyor, eskiden trans kimliğimden ötürü iş başvurularım geri çevrilirken, şimdi çok göz önünde olduğum için kolay kolay kimse benimle çalışmak istemeyebiliyor ya da çalışamayabiliyor. Bunun da böyle bir getirisi var. Dediğim gibi biçilen gömlek; sokağa çıkma ama sokakta yaşa, sokakta yaşa hayatını orada sürdür, ben sana şiddet uygulayayım, sen geri çekil, sen tekrar çık. Mış gibi yaşa, yaşıyormuş gibi yaşa ve bir gün de işte hasbelkader, sokakta mı ölürsün, sokakta mı öldürülürsün, bir şekilde öl git. Biçilen gömlek bu. Kendilerince çok kibarca davranıp, ‘biz size döneriz’ deyip, dönülmeyip baştan savılan çok görüşmem oldu.

Sanıyorum, 17 ya da 18’e yeni giriyorum, genç bir trans kadın olarak dünyaca ünlü bir anket firmasının İstanbul şubesinde çalışıyorum. Muhasebe şefim, bölüm şefim trans bir kadın olduğumu biliyor, bir süre sonra, mesaimiz akşam yedi gibi bitiyor. Mesai sonrası kalmam isteniyor falan, birkaç gece böyle kaldıktan sonra muhasebe şefimin tacizi oluşmaya başladı. Bütün kadınların yaşadığı cinsel taciz kısmı başladı. Burada çalışmak istiyorsan benim her dediğimi yapmak, her türlü ihtiyacıma cevap vermek zorundasın. Ben de direndiğim zaman, sen bilirsin dedi. Sen bilirsin dedi, orada da şey dedim artık, asgari ücretle, asgari ücret olmasa bile,

çalışacaksam, emeğim karşılığın alacağım ücretin yanında birilerinin kapatması, metresi ya da orospusu olacaksam bunu ben belirlemeliyim. Orada bir orospuluk varsa bu benim kararım olmalı. Bir süre sonra sokaklarla tanışınca 22'li yaşlarla falan, çünkü daha öncesinde bir sürü başvuru geri çevrilmiş, tamam dedim. Bu orospuluğu yapacaksam benim istediğim şekilde olmalı. Limitlerini ben belirlemeliyim. İstediğim zamanda, istediğim saatte. O şekilde o dayatmayı da yaşadım sonuçta.

Kadın hikâyeleri anlatılıyorsa bunun içerisinde ben de olmalıyım, Ayşe de olmalı, Fatma da olmalı. Kadın hikâyeleri tek katmanlı değil, hepimizin belki benzeşik gibi görünsek de farklı farklı hikâyeleri var. Bu hikâyelerin içerisine ne kadar çok kadın girerse, daha çok sesimiz gür çıkabilir. Dayanışmanın farklı modellerini öğretiliriz. Biz insanların, özellikle bizim toplumun temel açmazlarından biri, insanlar tanımadıklarından korkarlar, tanımadıklarıyla bağ kuramazlar. Bu kadın hikâyeleri, en azından benim şu an kendi hikâyemi anlatıyor olmam birileriyle bir tanışıklık da başlatacak. Evet, bu tanışıklık başlayacak ama aynı zamanda bu tanışıklık şöyle bir şeye yol açacak, ben onu çok sık kullanırım. Bilmek aynı zamanda bir sorumluluk da getirir. Sırtını dönüp gitmek de bir sorumluluktur. Öğrendiğin zaman bununla ne yapıp ne yapmayacağını seçmek tamamen sana kalmış bir şey. Burada da bir yük yükleniliyor. Benim hikâyem birileri tarafından öğrenildiği zaman, trans bir kadının hayatına dair bir şeyler okunduğu zaman, burada bir empati oluşur, alır başını gider ama sonuçta buradan sonrası bizden çıkıyor. Bir tanışıklık ve bir bilme süreci başlıyor. Bundan sonrası artık insanların hayatında neyi nasıl dönüştüreceklerine ya da bu gerçekle nasıl devam edeceklerine bağlı.

Şanslı bir kadıyım. Ne anlamda dersen, özellikle arkadaşlar ve dostlar konusunda çok şanslıyım. O arkadaşlarım ve dostlarım sayesinde bir dayanışma örüyoruz. O dayanışma kapıyı aralıyor, o kapı başka bir kapıya açılıyor. Bu konuda şanslı bir kadıyım. Çevremde çok güzel ve çok sevdiğim insanlar var. Herkes bir şekilde birbirimize hem alan açıyoruz hem güç veriyoruz. Sonra manevi ailem var, iki tane dernek var, biri Sokak Lambası, biri Hayata Sarıl, oralarda çok güzel dostluklar biriktiriyorum. Dayanışma her seferinde yeniden ve yine yeniden örülüyor. Bu çok mutlu ediyor beni. Özellikle şu son pandemi sürecinde, hepimizin psikolojik olarak yaşadığı şeyleri de düşünürsek, birbirimize güç vermek, en azından bu süreci atlattırda yardımcı oluyor. Bu anlamda da şanslıyım. Hayatıma giren bütün arkadaşlarım ve dostlarıma tekrar ve tekrar teşekkür etmiş olayım bu vesileyle. Her birini tek tek isim olarak saymasak da sayamasak da, bu anlamda kendimi iyi hissediyorum.

Şunu da düşünüyorum. Hayatımıza giren insanlarda şanslıyız, çok doğru ama bunun için de kişisel olarak bir yandan da bir şeylere başlamak, bir şeyleri yaratmak, her anlamda bir yaratım, siz oturduğunuz yerde kabuğunuza çekildiğinizde, kimse ben doğru insanım diye kapınızı çalmıyor. Merhaba, ben senin talihinim diye çalmıyor. Onun için de bir dinamizm, hayatın içinde olmak lazım. Siz bir şeylerle uğraşırken –yeterli/yetersiz- ama mutlaka o arada hiç beklemediğiniz yerlerde, hiç beklemediğiniz insanlarla tanışıyorsunuz. Önünüzde farklı kapılar açılabilir. Farklı kapılar açılmasa bile sizin hayata dair bakışınız değişebilir, gelişebilir. Böyle de durumlar var.

Hadi bir şeyi söyleyeyim, yazarlığımdan bahsediyoruz, yazar kimliğimden bahsediyoruz. Evet bundan birazcık bahsedebilirim. Burada da şöyle bir şansım var, burada da şöyle bir güzel yanımla var. Ara ara belirtiyorum, ben hayatın içerisinde olan bir kadınlım. İşte, sokağın kavgasında da alanlarda da her yerde olan bir kadın olarak, çok fazla insanla temas ediyorum. Çok fazla insanla temas etmenin ve benim çok yönlü olmamın getirisi çok fazla insanı da tanıyınca, evinde oturan, işte görece hayatı daha küçük olan bir insana ben, mesela bir dönem şey yapmıştım, “İcat Çıkarmak” diye tamamen transkadınlardan oluşan bir röportaj serisi yapmıştım. O, görece, hayatı bizden daha küçük olan insanlarla, mesela o transkadınların temasını sağladım. Ya da işte merkezde oturmayan ama hayatı çok da içinde bilmeyen insanlar, atıyorum, kendi yedi yıldır da içinde olduğum için, dezavantajlıları, evsizleri tanıtıyorum. Yani hani ben bir noktada şey gibiyim, bir kavşaktaki trafik polisi gibiyim. Önüm başka bir yere bakıyor, arkam başka bir yere bakıyor, arkamdaki insana önümü gösteriyorum falan. Yazarlığımın böyle bir katkısı var ya da işte benim çok katmanlı oluşumun yazarlığıma katkısı var. O yüzden bunu seviyorum. Zaten yazmayı, kendimi ifade etmeyi, sözcükleri seviyorum, böyle bir kavşakta olunca anlatacak çok hikâyem oluyor. Bunu seviyorum, evet. Bu beni besliyor, geliştiriyor ve söyleyecek sözümün olması çok, ne denir, mutlu ediyor.

Yani ondan sonrasında örülen dayanışmalar dostluklar çok güzel çok kalıcı, hani görüntü de Gezi ruhu, Gezi dağılmış gibi görünüyor ama hayır, oradan çok farklı dayanışma örnekleriyle hepimiz çok farklı alanlarda yeniden yaratım süreçlerinde. Kimimiz kadın mücadelesi içerisindeyiz, kimimiz ben gibi, evsizlerle çalışıyoruz. Kimimiz çocuklarla çalışıyoruz, sokak hayvanlarıyla çalışıyor, mültecilerle çalışıyor ama sürekli bir şey var, hayatı yeniden doğurma ya da dezavantajlı olanlara eşitlik, fırsat sağlamak üzerine hepimiz bir yeniden yaratım sürecindeyiz. Benim için Gezi’de aklımda kalan, en çok sevdiğim, yanlardan biri, hep söylüyoruz işte, beş tane benzemez... o lafın gelişi, beş tane benzemez, hayatta bir araya gelemez o beş tane insan bir araya geldi ve o insanlar birbirine temas ettiler. Temasın getirdiği şeyler var, az önce söylediğim gibi o tanışıklıklar, ne yapacağın artık ondan sonra sana kalmış bir şey ama artık biliyorsun, biliyorsun, bilir görmezden gelir, bilir bununla yaşar, bilir bu ilişkiyi güçlendirirsin. Ve bir noktadan sonra hani şey dersin, yani hani evet benim rengim farklı, onun rengi farklı ya da dili farklı, dini farklı, ama sonuçta temelde biz insanız. Hepimizin beklentileri aynı. Hepimiz yaşanabilir bir dünya istiyoruz. Hepimizin hakları var, benim hakkım ondan öncelikli değil, onun hakkı benden öncelikli değil. Gezi’ye dair en çok sevdiğim şeylerden biri bu.

Hayaller... Şimdilerde en büyük hayalim ne? Hepimizin hayali, kucaklaşabilmek. Hayatın içerisinde, hayatın evet, ben kısmen hayattan çok kopmadım, haftada iki günü dernekler sayesinde genel hayatın içerisindeyim. Hayatım çok küçülmedi ama şeyi özledim, hesapsız kitapsız, kaygı duymadan insani münasebetler kurmayı özledim. Yani onu çok özledim. Hayallerimden biri o, o günler gelsin lütfen. Şimdilerde kafamda dediğim gibi bir kitap projem var, onu gerçekleştirip

dostlarım arkadaşlarım olan ya da sıkı bağlar kurduğum, seslerinin duyulmadığını bildiğim, evsizlerin evsiz arkadaşlarımın bir nebze de olsa seslerinin duyulur kılınmasına destek sağlayabilirsem bu beni çok mutlu edecektir. En büyük hayallerimden biri bu. Ve bir noktadan sonra artık, şöyle de bir şey var, bu ülke artık benim ülkem değil. Bu ülkede, gün geçtikçe yaşamak, kadın olarak, trans kadın olarak, aktivist olarak, hayatın her alanında olan bir kadın olarak, beni günden güne daha da fazla yoruyor. Şöyle düşünersek, işte hani çocukluğumdan beri verdiğim savaşı vb. düşünersek, 30 yıla yakındır, hayatın her alanında savaş vermektan de yorulduim. Biraz nefes almak istiyorum. Ve muhtemelen kitap projemi de gerçekleştirdikten sonra, sevgili Barbaros'un bir sözü vardır, çok severim. Röportajında da söylemişti: "TC'den emekli olma zamanın geldiğini hissediyorum, emekli olmak istiyorum artık."

Hani şey midir, emekli olup kabuğuma mı çekileceğim, hayır, sadece birazcık nefes alabilmek istiyorum. Nefes alamadığımız için üretmiyoruz, kendimizi tekrarlıyoruz, kısır bir döngü içerisindeyiz. Evet, bir şeyler üretirken bile artık, benzeşik şeylere dönüşmeye başladı, çünkü üretbilmek için daha da, ki öyle alana ihtiyacımız var, özgürlüğe ihtiyacımız var, nefes alabilmeye ihtiyacımız var. Gülebilmeye ihtiyacımız var. Bunları yapamıyorsanız artık, üretimler bir noktadan sonra birbirinin tekrarı, sözcükleriniz birbirinin tekrarına dönüşmeye başlıyor. Ya da en azından sözcüklerinize, kaleminizde, kaleminizden umut akmıyorsa hani üretmenin, yazmanın, çizmenin de çok fazla bir anlamı kalmıyor. Dediğim gibi, biraz nefes almak istiyorum. Yani artık buradan emekli olmanın arzusu, en büyük hayallerimden biri. Onu da sanıyorum muhtemelen bu seneyi halledersem, bu seneden sonra falan artık yavaş yavaş emekliliğe doğru yol almak istiyorum. Gerçi o geçen seneki planımdı fakat şey pandemi sağ olsun, pandemi sağ olsun. Evet şimdilerde galiba hayallerim bunlar sanırım.

Ama hep şeyi hissediyorum, nefes alabildiğim zaman, galiba daha yoğun üretebileceğim, ki hepimiz de biliyoruz bunu, hepimizde öyle olacaktır, daha yoğun hayatın içerisinde olup, daha yoğun üretebileceğimi düşünüyorum. Çünkü artık yavaş yavaş tıkanmaya başladığımı da hissediyorum. Gerek ülke gerek ülkenin yaşam şartlarının getirisi, üzerine bu pandemi falan da eklenince, artık hepimizde bir şey de var, bezginlik, bıkmışlık da var. Bir karamsarlık da oluşuyor. Sanıyorum o nefes molası, kendi adıma konuşursam ki herkes için de öyledir, kendi adıma da konuşursam evet, o beni tekrar hayata bağlayıp besleyecektir.

Yani hani planda şu an işte şey, yaşayabileceğimi düşündüğüm ülkeler var, ama dediğim gibi şu kitap meselesini hallettikten sonra, en azından bebeğimin doğumunu gördükten sonra, daha da yoğun bir şekilde, hani nasıl yapılır nasıl olur, nereden ne olur, onun planları üzerine de çalışma olasılığım daha da artacaktır.

Hayallerden bahsedince, hayallerimden birinin gitmek olduğundan bahsedince, belki vedalaşmayı, terk edişi konuşabiliriz. Yani acı, bıraktığı duygu acı evet, bir yandan nefes almak için gitmeyi arzuluyorum doğru, gittiğim yerde yeni bir başlangıç yapacağım evet, göçmen olacağım, mülteci olacağım evet, ama şeyi düşününce yaşadığım ülkede aynı şeyleri yaşadığımı düşününce, göçmen ya da mülteci ya da işte haklar bazlı bakılınca ikinci üçüncü sınıf vatandaş

olarak yaşadığını görünce, şey diyorsun ya, en azından abi hakikaten mülteciysem ya da göçmensem, bunu hakkıyla yaşayayım. İnsan kendi doğduğu, vatandaşlık görevini fazlasıyla yerine getirdiği ama haklar bazına gelince, haklarının olmadığı bir yerde göçmen olarak ya da mülteci olarak hissetmesi acı geliyor. Çok yaralayıcı. Yani giderken arkada bir sürü şey bırakıyorsun, dostlarını bırakıyorsun, hayatını bırakıyorsun, hayattaki başarılarını bırakıyorsun. Evet üzücü ama bazen, şey de olamıyor, bu saydığın vazgeçemediklerin, yaşadığın hayatın içerisinde yaşamayı sürdürmene ya da yaşayabilmeye de yetmiyor.

Evet, herkesi çok seviyorum, bütün dostlarım çok kıymetlim, çok değerlim, hepsini çok özleyeceğim, tabii ki çok özleyeceğim, ama yaşadığın ülkede bunlar yetemiyorsa, bazen için yaralı da olsa gidebilmeyi bilmek gerekiyor. Çünkü şeyi de biliyorum, biz arkadaşlar, insanlar birbirimizin mutsuzluklarını, acılarını bilirken, görüyorken, farkındayken kimsenin kimseye, “gitme ya da kal” deme lüksünün olmadığını da biliyoruz. Aksinin bencillik olduğunun da bilincindeyiz. Ben mutsuzsam Aslı ile sağlıklı bir ilişki kuramam, benim canım yanıyorsa, ya da kaygılarım varsa, bu Aslı ile ilişkimize yansır. Sağlıklı ilişki kurabilmek için, Aslı’nın da ruh sağlığının, ya da hayat kalitesinin en azından sürdürülebilir düzeyde olması gerekir. Taraflardan birinin ya da ikisinin o standartları yakalaması mümkün değilse, ilişkilerde bu yansıyor. Hani ben çok karamsarsam, çok mutsuzsam Aslı beni gördüğü zaman çok mutlu olamıyor. Haksız mıyım? En azından hepimizin demesek bile, çoğumuzun hayatında öyle. Bu bende birazcık daha fazla.

Böyleyken son söz olarak bunu şöyle toparlayayım. Kalmak da zor, gitmek de zormuş. Ama kalmanın zor olduğu bir yerde kalmak da anlamsız. O yüzden hani kimsenin kimseye, “kal” da diyemediği, “git” de diyemediği, ya da “tekrar gözden geçir,” “ya bak işte hani belki her şey daha da farklı olur,” diyebilecek sözü de yok. O yüzden, galiba birbirimize, birbirimize derken dostlar arkadaşlar, birbirimize bu konuda şey yapmıyoruz da baskı da yapmıyoruz. Hepimiz galiba dile getirmesek de geleceğe dair hani çok da bir şey görmediğimiz için, kimse kimseye bu konuda söz söylememeyi tercih ediyor. Evet böyle, veda hikâyesi böyle galiba.

Yazın ortalarına doğru falan artık yeni normallerimiz oluşacak, o yeni normallerde de en son işte şeydi bir hocayla konuşmuştum. Ben de pandemi sürecine dair bir dizi röportaj serisi yapmıştım, bir hocayla da konuşmuştum ve konuştuğum birkaç sağlıkçı arkadaşımın da söylediği, yaz sonunda, yazın ortalarına biraz sonuna doğru artık yeni bir normalimiz başlayacak. O normalde evet toplu taşımda maske kullanacağız ama onun dışında da birazcık daha normaleşebileceğiz diye düşünüyoruz, öyle düşünülüyor, beklentimiz o yönde. Yavaş yavaş hayatın içerisinde yeniden bir yön çizeceğiz galiba. Kısmi de olsa o rahatlamamanın etkisiyle, yeniden buluşmalar, bir araya gelmeler oluşacaktır. Bunu da atlatacağız ve bir araya geleceğiz. Şunun şurasında ne kaldı ki.